

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Waldemar Płóciennik

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Jolanta Włostowska

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 grudnia 2023 r.,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **Ł.S.**,

skazanego za przestępstwo z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść,

od wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Brzegu,

z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt II K 64/21,

**uchyla zaskarżony wyrok nakazowy i sprawę przekazuje
Sądowi Rejonowemu w Brzegu do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Brzegu wyrokiem nakazowym z dnia 15 marca 2021 r., sygn. akt II K 64/21, uznał oskarżonego **Ł.S.** za winnego tego, że:

„w okresie od [...] do [...] w B., woj. ś., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadził **R.K.** prowadzącego działalność

gospodarczą pod firmą H. do niekorzystnego rozporządzenia własnym mieniem w wysokości 96,00 zł w ten sposób, że w Urzędzie Pocztowym nr 1 w B. nadał przesyłkę pocztową z zawartością płyty CD na adres siedziby firmy prowadzonej przez R.K. w opcji za pobraniem, wskazując do wpłaty numer swojego rachunku bankowego [...], wyzyskując błąd pokrzywdzonego będącego w przekonaniu, iż odbiera przesyłkę, której oczekiwał, a w rzeczywistości był to towar, którego nie zamawiał, czym działał na szkodę R.K. w wysokości 96,00 zł, przy czym czyn ten stanowi wypadek mniejszej wagi”,

tj. przestępstwa z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k., za które wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując go do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym (pkt I wyroku). Ponadto Sąd Rejonowy w Brzegu na podstawie art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego obowiązek naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę kwoty 96 zł na rzecz pokrzywdzonego R.K. (pkt II wyroku).

Powyższe orzeczenie nie zostało zaskarżone przez strony i uprawomocniło się w dniu 2 kwietnia 2021 r.

Kasację od wyroku nakazowego Sądu I instancji wniósł Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości na korzyść skazanego Ł.S., zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 500 § 1 i 3 k.p.k., polegające na wydaniu wobec Ł.S. wyroku w postępowaniu nakazowym, mimo iż okoliczności popełnienia opisanego w akcie oskarżenia czynu z art. 286 § 3 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i wina oskarżonego, w świetle całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, budziły wątpliwości, w szczególności w odniesieniu do okoliczności, w jakich miało dojść do wyzyskania błędu pokrzywdzonego w związku z odbiorem

przesyłki pocztowej oraz w odniesieniu do rzeczywistej wartości szkody, w konsekwencji czego doszło również do rażącego naruszenia przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 46 § 1 k.k., skutkującego wadliwym orzeczeniem środka kompensacyjnego w postaci zobowiązania oskarżonego do naprawienia w całości szkody wyrządzonej przestępstwem, poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonego kwoty 96 złotych, pomimo zawartych w aktach sprawy dokumentów wskazujących na odzyskanie przez wymienionego części pieniędzy”.

Podnosząc powyższy zarzut, Prokurator Generalny wniosł o uchylenie wyroku nakazowego Sądu Rejonowego w Brzegu i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja, jako oczywiście zasadna, podlegała uwzględnieniu na posiedzeniu w trybie opisanym w art. 535 § 5 k.p.k.

Trafny okazał się zarzut podniesiony w kasacji, zgodnie z którym zakwestionowany wyrok został wydany z rażącą obrazą przepisów prawa karnego procesowego.

Zgodnie z art. 500 § 3 k.p.k. Sąd może wydać wyrok nakazowy, jeżeli na podstawie zebranych dowodów okoliczności czynu i wina oskarżonego nie budzą wątpliwości. Brak tych wątpliwości oznacza, że nie ma ich zarówno odnośnie do sprawstwa danego czynu, winy oskarżonego, wypełnienia wszystkich znamion tego czynu wymienionych w przepisach prawa karnego materialnego, przy uwzględnieniu wszystkich dowodów przedstawionych w akcie oskarżenia. Niespełnienie tego wymagania wyłącza dopuszczalność rozpoznania sprawy w tym trybie i wydania wyroku nakazowego oraz obliuguje do rozpoznania sprawy na rozprawie głównej (zob. np. wyrok SN z dnia 9 lutego 2021 r., sygn. akt IV KK 275/20).

Trafnie wskazał skarżący w kasacji, że w przedmiotowej sprawie nie zostały spełnione przesłanki pozwalające na wydanie wyroku nakazowego. Zasadnie wskazano zarówno na okoliczność, że skazany Ł.S. nie przyznał się do winy (k. 35 akt), a jednocześnie nie została prawidłowo zweryfikowana przedstawiona przez niego linia obrony. Należy ponadto zgodzić się ze skarżącym w zakresie, w jakim wskazuje na nietypowy charakter okoliczności faktycznych sprawy, niespełniającego cech „modelowego” oszustwa, w którym niekorzystne rozporządzenie mieniem wynika z faktu otrzymania produktu innego lub tańszego niż ten, który pokrzywdzony zamawiał. Przesyłka została wysłana przez skazanego do pokrzywdzonego bez uprzedniego zamówienia. W przedmiotowej sprawie chodzi zatem o konieczność wykazania *in concreto* znamienia „wyzyskania błędnego przekonania” pokrzywdzonego, zarówno na płaszczyźnie przedmiotowej (obiektywna możliwość wyprowadzenia pokrzywdzonego z błędu), jak i podmiotowej (świadomość, że pokrzywdzony oczekuje na paczkę z inną zawartością oraz brak ukrycia swojej tożsamości). Ponadto skarżący podniósł prawidłowo, że wątpliwości wzbudza również zobowiązanie skazanego do naprawienia szkody w wysokości 96 zł, tj. w pełnej wysokości, skoro z akt sprawy wynika, że operator pocztowy zatrzymał pobranie wskazując, że chodziło o 80 zł, a jednocześnie pokrzywdzony twierdził, że część kwoty odzyskał (k. 8 i 18 akt).

Należy podkreślić, że Sąd Najwyższy nie przesądza w tym miejscu o kierunku rozstrzygnięcia w przedmiotowej sprawie. Okoliczności podniesione przez skarżącego uzasadniają jednak przekonanie, że Sąd I instancji błędnie przyjął brak wątpliwości co do winy oskarżonego oraz co do realizacji wszystkich znamion przedmiotowych i podmiotowych czynu z art. 286 § 3 w zw. z art. 286 § 1 k.k. To zaś prowadzi do wniosku, że doszło do rażącego naruszenia art. 500 § 1 i 3 k.p.k., które mogło mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

Sąd Rejonowy w Brzegu ponownie rozpozna sprawę zwracając uwagę na to, by wszystkie ujawnione w tej sprawie wątpliwości zostały należycie wyjaśnione.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

[MD]

[ał]